Yttrande (Socialdemokraterna)
2020-06-03

Yttrande angående Samlingsärende inom uppföljningen maj 2020

Frågan om att inrätta ett café i kvarteret Högvakten har diskuterats under lång tid. Från Socialdemokraternas sida ser vi positivt på att skapa utrymme för mer publik verksamhet i området men bedömer inte att det i den rådande situationen är prioriterat att allokera resurser för att detta ändamål. Vi anser därför inte att staden ska gå vidare med projektet i nuläget.

Tilläggsyrkande (V, MP)
2020-05-29 Ärende nr 2.1.5

Tilläggsyrkande angående samlingsärende inom uppföljningen maj 2020 – kafé i Kvarteret Högvakten vid Gustaf Adolfs Torg

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

att Higab AB får i uppdrag att färdigställa och hyra ut en lokal för kaféverksamhet i Kvarteret Högvakten vid Gustaf Adolfs Torg, med möjlighet till uteservering på torget.

Yrkandet

Göteborgarna har länge efterfrågat en permanent, publik verksamhet på Gustaf Adolfs Torg.

Möjligheten att placera ett kafé vid torget har därför (efter hemställan från Kommunstyrelsen) utretts i en förstudie från Higab AB. Förstudien presenterar två olika alternativ – som bägge inkluderar uteservering på Gustaf Adolfs Torg:

- En befintlig lokal intill Stadsledningskontorets entré, i Higabs fastighet i Kvarteret Högvakten
- Nya fristående byggnader på torget

Av dessa alternativ har den befintliga lokalen minst negativ påverkan på den kulturhistoriska miljön och på återkommande aktiviteter på torget. Lokalen är dessutom redan förberedd för uthyrning till verksamheter och kan enkelt anpassas för just kaféverksamhet. Vi rödgrönrosa vill därför ge Higab i uppdrag att genomföra detta alternativ.

Att vi i nuläget inte vill gå vidare med alternativet fristående byggnader betyder inte att vi tar ställning emot att komplettera med det alternativet i ett senare skedde. Men det bör i så fall ske på initiativ från annat håll än Kommunstyrelsen, till exempel från Park och Naturnämnden som en del av Brunnsparkens fortsatta utveckling.

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2020-04-20
Diarienummer 0267/20

Handläggare
Lena Albinsson
Telefon:031-368 01 07
E-post: lena.albinsson@stadshuset.goteborg.se

Samlingsärende inom uppföljningen maj 2020 - återrapportering av uppdrag m.m.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Samlingsärende inom uppföljning – återrapportering av uppdrag mm, maj 2020 antecknas och överlämnas till kommunfullmäktige som ett led i stadens uppföljning.

I kommunfullmäktige:

Samlingsärende inom uppföljning – återrapportering av uppdrag samt uppföljning av styrande program, maj 2020 antecknas.

Sammanfattning

Samlingsärendet behandlar återrapportering av uppdrag som kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen givit nämnder och bolag. Det kan vara uppdrag som givits i kommunfullmäktiges budgetbeslut men även uppdrag som lämnats vid andra tidpunkter.

I den bilagda rapporten finns sex uppdrag som återrapporteras i detta ärende till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Samtliga av uppdragen förklaras fullgjorda i samband med att kommunfullmäktige antecknar rapporten, om inget annat beslutats.

- Uppdrag till Higab AB att iordningställa samtliga tomma lokaler i Kvibergs Park
- Hemställan till Higab AB från kommunstyrelsen
- Återrapportering av uppdrag kring pilotprojekt för högteknologiska toaletter
- Trafiknämndens uppdrag att arbeta för elektrifieringen av kollektivtrafiken
- Inventering av cykelparkeringar i anslutning till stadens verksamheter
- Utredning om Sverigefinskt kultur-och informationscenter

I rapporten finns även rapportering av genomförda åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram, Färdplan Älvstaden version 2019 samt redovisning av stadens arbete i EU frågor och medlemskap i internationella organisationer.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Ärendet bygger på en återrapportering från olika nämnder och styrelser, av genomförande av fattade beslut i form av uppdrag eller styrande program. Den ekonomiska, ekologiska och sociala dimensionen får i detta ärende ingen påverkan om inte rapporten föranleder nya beslut. Det finns områden i rapporten där dimensionerna finns med.

Bilaga

Samlingsärende inom uppföljning maj 2020 – återrapportering av uppdrag mm.

Ärendet

Som en del av den nya uppföljningsstukturen avlämnas ”Samlingsärende inom uppföljning maj 2020 – återrapportering av uppdrag m.m,” till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Detta som ett led i att följa upp kommunfullmäktiges budget och stadens verksamheter utifrån ett styrningsperspektiv.

Beskrivning av ärendet

Samlingsärendet behandlar återrapportering av uppdrag som kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen givit nämnder och bolag. Det kan vara uppdrag som givits i kommunfullmäktiges budgetbeslut men även uppdrag som lämnats vid andra tidpunkter.

I bilagd rapport finns sex uppdrag som bedömts som slutförda och återrapporteras i detta ärende till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Uppdragen förklaras fullgjorda i samband med att kommunfullmäktige antecknar rapporten, om inget annat beslutats. I rapporten finns även rapportering av genomförda åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram, Färdplan Älvstaden version 2019 samt redovisning av stadens arbete i EU frågor och medlemskap i internationella organisationer.

Uppdrag till Higab AB att iordningställa samtliga tomma lokaler i Kvibergs Park

Higab AB fick 2016-12-08 i uppdrag från kommunfullmäktige (dnr 1249/16) att iordningsställa samtliga tomma lokaler i Kvibergs Park som är lämpliga att hyra ut till föreningslivet, till uthyrbart skick.

Styrelsen i Higab beslutade 2020-04-23 att iordningsställa tomma lokaler i Kviberg till föreningslivet och/eller andra verksamheter under förutsättning att det kan ske till en långsiktigt hållbar ekonomi. Då den ekonomiska belastningen av att genomföra iordningsställande av lokalerna till föreningslokaler, enligt den hyresmodell som kommunfullmäktige har fastslagit blir betydande, avstyrker Higab iordningställande enligt den modellen. Stadsledningskontoret föreslår att uppdraget förklaras fullgjort.

Hemställan till Higab AB från kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen hemställde 2018-01-01 (dnr 1425/17) till Higab AB om att undersöka möjligheterna att skapa infrastruktur i kvarteret Högvakten, så att det blir möjligt att bedriva kafé eller restaurangverksamhet på Gustaf Adolfs torg. Kommunstyrelsen hemställde även till Higab att utreda möjligheterna för ett kafé i paradentrén till Börsen och/eller i källaren på Högvakten, Rådhuset och Börsen.

Som svar på kommunstyrelsens hemställan har Higab AB genomfört en förstudie för att utreda möjligheterna till att bedriva kafé eller restaurangverksamhet i anslutning till kvarteret Högvakten. Flera alternativa placeringar runt byggnaderna vid torget har utvärderats, samt olika placeringar på torget och i dess närhet. Higab har bedömt att två alternativ är genomförbara. Styrelsen beslutade 2019-11-28 att överlämna framtagen förstudie till kommunstyrelsen. Förstudien finns anmäld som handling till samma kommunstyrelsesammanträde som denna rapport, 20 maj.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsens hemställan kan anses besvarad.

Återrapportering av uppdrag kring pilotprojekt för högteknologiska toaletter

Kommunfullmäktige beslutade i oktober 2017 (KF 2017-10-19 § 33 Dnr 0629/17) att lämna i uppdrag till berörda nämnder att som ett pilotprojekt installera högteknologiska toaletter på några utvalda äldreboenden, samt i ordinärt boende för personer med

funktionsnedsättning. Tiden för uppdraget sattes till minst två år. Den nämnder som arbetat med uppdraget är Fastighetsnämnden, Lokalnämnden, Stadsdelsnämnderna i Örgryte-Härlanda, Norra Hisingen, Centrum, Askim- Frölunda- Högsbo och Västra Göteborg.

Högteknologiska toaletter som underlättar såväl förflyttning som hygien kan bidra inte bara till ökad självständighet hos omsorgstagare utan också till förbättrad arbetsmiljö för medarbetare. Kostnaderna för denna typ av hjälpmedel fortfarande höga. Ofta alltför höga för att vara en reell möjlighet för enskilda personer i ordinärt boende, varför möjligheten att kunna ansöka om bostadsanpassningsbidrag är en förutsättning. Ska likvärdiga lösningar erbjudas brett över hela staden behöver ekonomiska förutsättningar skapas.

Pilotprojektet har saknat en tydlig samordning över staden, vilket försvårat uppföljning och helhetssyn på såväl förekomst som behov, effektnytta och kostnader. Stadsledningskontorets finner att uppdraget att testa högteknologiska toalettlösningar i ordinärt boende och i utvalda äldreboenden är fullgjort.

Trafiknämndens uppdrag att arbeta för elektrifieringen av kollektivtrafiken
I kommunfullmäktiges budget för 2019 (KF 2018-11-22, § 11) fick trafiknämnden i uppdrag att arbeta för att elektrifieringen av kollektivtrafiken ska öka med målet att den på sikt ska vara helt elektrifierad. Trafiknämnden behandlade ärendet 2020-03-26 och föreslår kommunfullmäktige att förklara uppdraget fullgjort.

I trafiknämndens budget för 2019 (TN 2019-01-17 § 9) fick trafikkontoret i uppdrag att verka för fler eldrivna bussar och hybridbussar i Göteborg med målet att kollektivtrafiken på sikt ska vara helt elektrifierad. I kommunfullmäktiges budget för 2020 har trafiknämnden även fått i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, arbeta för att elektrifieringen av kollektivtrafiken ska öka. Trafikkontoret arbetar på olika sätt utifrån sitt mandat för att elektrifieringen av kollektivtrafiken ska öka. Trafikkontoret ser positivt på Västra Götalandsregionens mål och Västtrafiks inriktning mot elektrifierade stadsbussar. Västtrafiks elbussupphandling under 2019 visar att de både vill och går från mål till handling. För att klara omställningen och vara väl förberedda inför Västtrafiks kommande upphandlingar är det av stor vikt med samverkan i tidigt skede mellan bland annat Västtrafik och stadens aktörer.

Inför kommande bussupphandlingar ser trafikkontoret en risk att flera olika trafikföretag önskar laddinfrastruktur på samma platser, vilket kan bli ytkrävande och svårt att tillmötesgå i vissa stadsmiljöer. Stadsledningskontoret delar den bedömning som trafiknämnden gjort som innebär att Västtrafiks val av upphandlingsmodell, där leverantören fritt väljer infrastruktursystem för elladdning, innebär att de förvaltningar och bolag i staden som ska bidra till att den elektrifierade kollektivtrafiken förverkligas, får en begränsad rådighet i frågan.

Stadsledningskontoret föreslår att uppdraget från budget 2019 förklaras fullgjort.

Inventering av cykelparkeringar i anslutning till stadens verksamheter
Trafiknämnden fick i kommunfullmäktiges budget 2019 uppdrag att genomföra en inventering av cykelparkeringar i anslutning till stadens verksamheter.

Underlag till uppdraget har hämtats från de inventeringar som de mest berörda kommunala bolagen och förvaltningarna gjort, dessa är Förvaltnings AB Framtiden, HIGAB, lokalförvaltningen, park- och naturförvaltningen och trafikkontoret.

Inventeringarna visar att det finns stora brister både vad gäller antal och kvalitet på cykelparkeringar vid stadens verksamheter som har inventerats av lokalförvaltningen samt vid de fastigheter som de kommunala bostadsbolagen (Förvaltnings AB Framtiden) ansvarar för. Higab har utifrån genomförda inventeringar kommit fram till att det i dagsläget finns tillräckligt med platser för cykelparkering men att kvaliteten i flera fall behöver förbättras.

Både Förvaltnings AB Framtiden och lokalförvaltningen bedömer att det inte är realistisk att bygga ut cykelparkering till den nivå som gäller vid nybyggnation (*Riktlinjer för mobilitet och parkering i Göteborg 2018*). Kostnaderna för att bygga ut all cykelparkering i befintligt bestånd till nyproduktionens parkeringstal för cykel uppskattas till över 1,2 miljarder kronor för Förvaltnings AB Framtiden och för lokalförvaltningen är motsvarande siffra i storleksordningen 475 miljoner. Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige att förklarar uppdraget fullgjort.

Utredning om Sverigefinskt kultur-och informationscenter

Nämnden för konsument- och medborgarservice har fått i uppdrag av kommunfullmäktige (2019-05-23 § 11, diarienummer 0310/19) att utreda frågan om ett Sverigefinskt kultur- och informationscenter. Utredningen har skett i nära dialog med Göteborgs Stads sverigefinska råd och innehåller målgruppsbeskrivning, tillvägagångssätt, samlade behov samt förslag och tillhörande kostnadsberäkning. Den fullständiga utredningen finns anmäld som handling till samma kommunstyrelsesammanträde som denna rapport.

Utredningen visar på ett behov av en fysisk mötesplats. Önskemålet är att den ska vara tillgänglig och öppen för alla sverigefinnar i Göteborg och i synnerhet för föreningar som inte förfogar över egna lokaler. Mötesplatsen bör även erbjuda lättillgänglig service och samhällsinformation om kommunala frågor. Stadsledningskontoret föreslår att uppdraget förklaras fullgjort.

Rapportering om genomförda åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

I samband med kommunstyrelsens beslut 2019-05-29 § 451 om godkännande för igångsättningsbeslut att ta fram förslag till Göteborgs Stads åtgärdsplan för god vattenstatus, beslutade kommunstyrelsen även att stadsledningskontoret ska säkerställa att den årliga uppföljningen av vattendirektivet delges kommunstyrelsen. Utifrån sitt ansvar i reglementet ansvarar miljö- och klimatnämnden för rapportering om genomförda åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram till Länsstyrelsen.
En rapport med åtgärdsförslag för dagvatten avseende stadens påverkan på recipient och åtgärder för miljökvalitetsnormerna för vatten har tagits fram där en investeringsplan ingår. Investeringar och effekt jämförs mellan till exempel åtgärder för bräddning och tillskottsvatten, uppströms- och nedströms fördröjnings- och reningslösningar.

Uppföljning av Färdplan Älvstaden version 2019

Av de planerade behov av beslut som presenterades i Färdplan Älvstaden version 2019 har cirka hälften av besluten fattats i enlighet med angiven tidplan. Västlänken station Centralen, detaljplan 1 i Backaplan, detaljplan överdäckning av Götaleden,

inriktningsbeslut Frihamnen, Skeppsbron samt förnyat investeringsbeslut för Masthuggskajen som var planerade för beslut 2019 har inte fattats. Anledningen till att besluten skjutits fram tid är både av generell och projektspecifik karaktär.
Under 2019 har stadsledningskontoret tydliggjort den ekonomiska styrningen och de ekonomiska förutsättningarna inom Älvstaden. I samband med beslut om färdplan version 2019 beslutade kommunfullmäktige om en ekonomisk inriktning för Älvstaden. Under året har stadsledningskontoret tillsammans med samverkansorganisationen för Älvstaden identifierat ett behov av att redovisa ekonomin i Älvstaden skedesvis (i tidig planering, planprogram och detaljplanering och genomförande). Det för att möjliggöra övergripande riktningsförändringar, fokus eller prioritering, exempelvis i förhållande till övrig stadsplanering i staden, och därmed bidra till ökad ledning och styrning.

Stadsledningskontoret bedömer att Älvstadens organisation, processer och arbetssätt löpande behöver anpassas och utvecklas tillsammans med berörda förvaltningar och bolag.

Inventering av Göteborgs Stads medlemskap i internationella organisationer

En stor del av stadens internationella arbete bedrivs inom ramen för formaliserade samverkansformer. Dessa omfattar stadens deltagande i internationella organisationer, kontakterna med partnerstäder och vänorter, EU- och övriga internationella projekt samt hanteringen av internationella besök. Den fullständiga rapporter *Inventering av Göteborgs Stads medlemskap i internationella organisationer (dnr 0726/20)* finns anmäld som handling till samma kommunstyrelsesammanträde som denna rapport, 20 maj.
17 av stadens nämnder och styrelser har sammanlagt 71 medlemskap i organisationer till en total kostnad av 1 659 903 kr i form av årsavgifter för medlemskap. Majoriteten av medlemskapen är branschspecifika, riktar sig främst till näringslivsutveckling samt ingicks till stor del under 2010-talet. Stadens deltagande i dessa organisationer syftar primärt till kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte i ett globalt perspektiv.

EU-arbete 2019 - årsrapport

År 2019 präglades av EU-valet och EU:s nya långtidsbudget. Stadens långsiktiga satsningar på lokalt näringsliv fick under året utmärkelser av EU-kommissionen och europeiska regionkommittén. Även stadens arbete med unga och våldsbejakande extremism väckte särskilt intresse. EU-finansieringen till staden under 2019 uppgick till cirka 34 miljoner kronor. Årsrapporten Dnr 0444/20 var anmälningsärende på KS-sammanträde den 15 april.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret överlämnar ”Samlingsärende inom uppföljning – återrapportering av uppdrag mm, maj 2020”. Uppdrag som redovisas som slutförda kommer förklaras fullgjorda i samband med att kommunfullmäktige antecknar rapporten, om inget annat beslutats.

Jonas Kinnander	Eva Hessman
Direktör Ledningsstaben	Stadsdirektör

Samlingsärende inom uppföljning maj 2020 -återrapportering av uppdrag m.m

Göteborgs Stad

Innehållsförteckning

1 Inledning 3

2 Uppdrag till Higab AB att iordningställa samtliga tomma lokaler i Kvibergs Park 4

3 Hemställan till Higab AB från kommunstyrelsen 5

4 Återrapportering av uppdrag kring pilotprojekt för högteknologiska toaletter 6

5 Trafiknämndens uppdrag att arbeta för en elektrifiering av kollektivtrafiken 8

6 Inventering av cykelparkeringar i anslutning till stadens verksamheter 10

7 Utredning om Sverigefinskt kultur-och informationscenter 11

8 Rapportering om genomförda åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram 12

9 Älvstaden – uppföljning av Färdplan Älvstaden version 2019. 13

10 Inventering av Göteborgs Stads medlemskap i internationella organisationer 14

11 EU-arbete 2019 - årsrapport 15

1 Inledning

Som en del av den nya uppföljningsstukturen avlämnas samlingsärende inom uppföljningen maj 2020 till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Detta som ett led i att följa upp kommunfullmäktiges budget och stadens verksamheter utifrån ett styrningsperspektiv.

Samlingsärendet behandlar uppföljning av återrapportering av uppdrag som kommunfullmäktige/kommunstyrelsen givit nämnder och Styrelser. Det kan vara uppdrag som givits i kommunfullmäktiges budgetbeslut men även uppdrag som lämnats vid andra tidpunkter. I rapporten finns även statusuppföljning av ett av stadens program samt redovisning av stadens arbete i EU frågor samt stadens medlemskap i internationella organisationer.

I rapporten finns sex uppdrag som har förklarats slutförda och återrapporteras i detta ärende till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Dessa uppdragen förklaras fullgjorda i samband med att kommunfullmäktige antecknar rapporten, om ingen annat beslutats.

2 Uppdrag till Higab AB att iordningställa samtliga tomma lokaler i Kvibergs Park

Higab AB fick 2016-12-08 i uppdrag från kommunfullmäktige (dnr 1249/16) att iordningsställa samtliga tomma lokaler i Kvibergs Park som är lämpliga att hyra ut till föreningslivet, till uthyrbart skick.

Styrelsen i Higab beslutade 2020-04-23 att iordningsställa tomma lokaler i Kviberg till föreningslivet och/eller andra verksamheter under förutsättning att det kan ske till en långsiktigt hållbar ekonomi. Därmed förklarade styrelsen uppdraget som fullgjort.

Då den ekonomiska belastningen av att genomföra iordningsställande av lokalerna till föreningslokaler, enligt den hyresmodell som kommunfullmäktige har fastslagit blir betydande, avstyrker Higab iordningställande enligt den modellen. Bolaget föreslår istället att iordningsställande och uthyrning av lokalerna sker till föreningslivet och/eller andra verksamheter för de fall de kan erhålla en långsiktigt hållbar ekonomi genom en hyresintäkt som över tid täcker investeringen.

Stadsledningskontoret föreslår att uppdraget förklaras fullgjort.

3 Hemställan till Higab AB från kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen hemställde 2018-01-01 (dnr 1425/17) till Higab AB om att undersöka möjligheterna att skapa infrastruktur i kvarteret Högvakten, så att det blir möjligt att bedriva kafé eller restaurangverksamhet på Gustaf Adolfs torg. Kommunstyrelsen hemställde även till Higab att utreda möjligheterna för ett kafé i paradentrén till Börsen och/eller i källaren på Högvakten, Rådhuset och Börsen

Som svar på kommunstyrelsens hemställan har Higab AB genomfört en förstudie för att utreda möjligheterna till att bedriva kafé eller restaurangverksamhet i anslutning till kvarteret Högvakten. Flera alternativa placeringar runt byggnaderna vid torget har utvärderats, samt olika placeringar på torget och i dess närhet. Bolaget har i förstudien landat i två huvudsakliga placeringar. Det ena alternativet är en placering i befintlig lokal i Kv. Högvakten medan det andra förslaget innebär nya fristående byggnader på Gustaf Adolfs Torg.

Higab har bedömt att båda alternativen är genomförbara. Genomförandetiden efter fattade beslut bedöms vara 16 alternativt 21 månader där en placering i befintlig byggnad är det snabbare alternativet. Styrelsen beslutade 2019-11-28 att överlämna framtagen förstudie till kommunstyrelsen. Förstudien finns anmäld som handling till samma kommunstyrelsesammanträde som denna rapport, 20 maj.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsens hemställan kan anses besvarad.

4 Återrapportering av uppdrag kring pilotprojekt för högteknologiska toaletter

Kommunfullmäktige beslutade i oktober 2017 (KF 2017-10-19 § 33 Dnr 0629/17) att lämna i uppdrag till berörda nämnder att som ett pilotprojekt installera högteknologiska toaletter på några utvalda äldreboenden, samt i ordinärt boende för personer med funktionsnedsättning. Tiden för uppdraget sattes till minst två år. Den nämnder som arbetat med uppdraget är Fastighetsnämnden, Lokalnämnden, Stadsdelsnämnderna i Örgryte-Härlanda, Norra Hisingen, Centrum, Askim- Frölunda- Högsbo och Västra Göteborg. Nedan redovisas uppdraget.

Bakgrund

I Göteborgs stad har flera stadsdelar arbetat med högteknologiska toalettlösningar redan innan 2017 både i ordinärt boende och i äldreboende.

Ett exempel är Dicksons Hus i stadsdelen Örgryte Härlanda, där två typer av spol- och torktoaletter testades under åren 2015 till 2016. Testet utvärderades med positivt resultat. Försökets begränsade volym medför att resultaten i första hand kan betraktas som indikativa.

Ett annat exempel är stadsdelen Norra Hisingen som 2017 redovisade att högteknologiska toaletter med spol- och torkfunktion samt höj- och sänkbar funktion fanns som alternativ i ordinärt boende. Detta hanterades då via bostadsanpassningsbidrag med fastighetsnämnden som beslutande.

I Göteborgs stads ramprogram för äldreboende står att verksamheter som önskar särskilda toalettlösningar får detta mot ett tillägg till ordinarie hyra. Det finns inte krav i ramprogrammet på hur lösningarna ska vara utformade. De lösningar som finns beskrivna är motordrivna höj- och sänkbara enheter, vridbara enheter samt bidétoaletter.

Högteknologiska toaletter i ordinärt boende för personer med funktionsnedsättning

Fastighetsnämnden har redovisat en enkätundersökning som genomfördes under september och oktober månad 2019. Enkäten sändes till 93 personer som på grund av funktionsnedsättningar fått bostadsanpassningsbidrag till bidétoalett under åren 2017 till 2019. Enkätens svarsfrekvens uppgick till 63 procent. Resultatet av undersökningen visar att 90 procent av de svarande är nöjda eller mycket nöjda med sin bidétoalett. Lika stor andel uppger att bidétoaletten i huvudsak eller helt motsvarar förväntningarna och hela 97 procent rekommenderar andra att använda bidétoalett. Ungefär hälften av dem som svarat på enkäten var helt självständiga i sitt boende. Den andra hälften hade helt eller delvis hjälp av personlig assistent eller annan person vid toalettbesök. 90 procent av de som svarat anger att anpassningen lett till ökad självständighet, men bland dem som hade hjälp vid toalettbesök upplevdes förändringen som mindre påtaglig än bland dem som var helt självständiga.

Enligt fastighetsnämndens redovisning kräver lagen om bostadsanpassningsbidrag att anpassning sker utifrån individuella behov. Val av lösning kan därmed inte styras generellt.

Fastighetsnämnden gör i sin redovisning tolkningen att bidétoalett eller högteknologiska toalettlösningar kan vara till allra störst upplevd nytta för personer som genom en sådan lösning kan klara sig själva utan stöd. Högteknologiska toalettlösningar kan därför enligt fastighetsnämnden möjligen vara mer användbara i eget boende än i äldreboende där hyresgästerna typiskt sett har ett högt behov av vård och omsorg.

Högteknologiska toaletter i några utvalda äldreboenden

Under 2019 gjordes en kartläggning och utvärdering av försök med högteknologiska

toaletter i stadens vård- och omsorgsboenden, samordnad av lokalförvaltningen, Äldreboendesamordning Göteborg samt stadsdelsförvaltningen Örgryte-Härlanda.

Kartläggningen riktades till samtliga stadsdelar, varav fem gav fullständiga svar på utskickad enkät. Av kartläggningen följer att Landalahus i Centrum är det enda boende som inom ramen för uppdraget har en högteknologisk toalettlösning. Det rör sig om en höj- och sänkbar funktion. Inga stadsdelar har i utvärderingen redovisat någon lösning av typen spol- och torkfunktion, ej heller någon annan lösning av typen hygienstol med duschfunktion.

En utvärdering har också gjorts, baserad på resultaten i kartläggningen samt tidigare kunskap om var i staden det finns eller har funnits högteknologiska toaletter. Denna utvärdering har besvarats av stadsdelsförvaltningen i Askim-Frölunda-Högsbo. Där har man erfarenhet av en högteknologisk toalettstol i boendet Järnbrottshus. I utvärderingen har man lämnat högsta betyg i ett antal kvalitetsparametrar, exempelvis hyresgästernas upplevelse av utrustningens funktion, ökad självständighet och trygghet.

Åkerhus i Västra Göteborg är ett annat boende där man under testar en toalettlösning i nyproduktion av BANO. Toalettstolen är en av elva som testas i Sverige. Lösningen är en vridbar stol, och modellen beräknas komma med spol-och torkfunktion från sommaren 2020.

Sammantagna erfarenheter i Göteborgs stad

Högteknologiska toaletter som underlättar såväl förflyttning som hygien kan bidra inte bara till ökad självständighet hos omsorgstagare utan också till förbättrad arbetsmiljö för medarbetare.

De varianter som testats i äldreboende i Göteborg under perioden 2017-2019 är bidétoaletter i ordinärt boende, samt tre slag av höj- och sänkbara eller vridbara toalettlösningar i vård- och omsorgsboende för äldre. Den lösning som testats på Åkerhus beräknas komma med spol- och torkfunktion till sommaren 2020.

Kostnaderna för denna typ av hjälpmedel fortfarande höga. Ofta alltför höga för att vara en reell möjlighet för enskilda personer i ordinärt boende, varför möjligheten att kunna ansöka om bostadsanpassningsbidrag är en förutsättning. På samma sätt behöver ekonomiska förutsättningar skapas i ett helastaden-perspektiv om enskilda vård-och omsorgsboenden ska klara av att på bred front göra nödvändiga investeringar för att tillhandahålla tekniken.

Pilotprojektet har saknat en tydlig samordning över staden, vilket försvårat uppföljning och helhetssyn på såväl förekomst som behov, effektnytta och kostnader.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret finner att såväl omsorgstagare som medarbetare har positiva erfarenheter av de toalettlösningar som testats under perioden. Val av hjälpmedel behöver anpassas utifrån den enskildes individuella förutsättningar och boendeform. Fler tekniska lösningar blir tillgängliga i framtiden. Ska likvärdiga lösningar erbjudas brett över hela staden behöver ekonomiska förutsättningar skapas.

Stadsledningskontorets finner att uppdraget att testa högteknologiska toalettlösningar i ordinärt boende och i utvalda äldreboenden är fullgjort.

5 Trafiknämndens uppdrag att arbeta för en elektrifiering av kollektivtrafiken

I kommunfullmäktiges budget för 2019 (KF 2018-11-22, § 11) fick trafiknämnden i uppdrag att arbeta för att elektrifieringen av kollektivtrafiken ska öka med målet att den på sikt ska vara helt elektrifierad. Trafiknämnden behandlade ärendet 2020-03-26 och föreslår kommunfullmäktige att förklara uppdraget fullgjort.

I trafiknämndens budget för 2019 (TN 2019-01-17 § 9) fick trafikkontoret i uppdrag att verka för fler eldrivna bussar och hybridbussar i Göteborg med målet att kollektivtrafiken på sikt ska vara helt elektrifierad. I kommunfullmäktiges budget för 2020 har trafiknämnden även fått i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, arbeta för att elektrifieringen av kollektivtrafiken ska öka.

Trafiknämndens svar på uppdraget

Trafikkontoret arbetar på olika sätt utifrån sitt mandat för att elektrifieringen av kollektivtrafiken ska öka. Under 2019 påbörjades och färdigställdes laddplatser på Redbergsplatsen och Masthuggstorget för linje 60. Trafikkontoret bedömer i dagsläget att arbetet med hållplatsladdning under 2020 genomförs enligt plan. Vidare agerar trafikkontoret tillsammans med Västtrafik med fler i utvecklingsprojekt samt i planerings- och i genomförandeskeden för en framtida elektrifierad kollektivtrafik i Göteborg. Det avser bland annat geografisk planering, eventuell markanvändning och bygglov, planering av infrastruktur och el i detaljplaner samt samordning av åtgärder med andra kommunala aktörer.

Trafikkontoret ser positivt på Västra Götalandsregionens mål och Västtrafiks inriktning mot elektrifierade stadsbussar. Västtrafiks elbussupphandling under 2019 visar att de både vill och går från mål till handling. För att klara omställningen och vara väl förberedda inför Västtrafiks kommande upphandlingar är det av stor vikt med samverkan i tidigt skede mellan bland annat Västtrafik och stadens aktörer. Västtrafik har mål om helt elektrifierad stadsbusstrafik och räknar med att ha elektrifierat all stadsbusstrafik i Västra Götaland senast 2030. Under 2019 gjorde Västtrafik sin största upphandling någonsin och i upphandlingen ingick elbussar med trafikstart i december 2020. Västtrafik har beslutat att det är leverantör av bussar som också är leverantör för laddinfrastruktur för bussarna. Val av laddning via depå och/eller ändhållplatsladdning kan därför variera beroende på vilka som vinner upphandling. Detta leder till att rådighet och framförhållning från trafikkontorets såväl som för andra förvaltningar och bolag sida är begränsad. Avtalen tilldelades trafikföretaget Transdev och trafikstart är i december 2020 och löper på 10 år.

Inför kommande bussupphandlingar ser trafikkontoret en risk att flera olika trafikföretag önskar laddinfrastruktur på samma platser, vilket kan bli ytkrävande och svårt att tillmötesgå i vissa stadsmiljöer. Då busstrafiken kommer att vara beroende av laddning kan det innebära att vissa busslinjer inte kan trafikera avsedda knutpunkter och ändhållplatser, vilket i förlängningen skulle kunna innebära att linjesträckningar behöver ändras. Detta skulle kunna påverka kapacitet, reserelationer och restider. För att underlätta arbete med hållplatsladdning ser förvaltningen att Västtrafik i kommande upphandlingar skulle kunna ställa krav på teknik av olika slag. Varje leverantör har sin lösning vilket gör att arbetet inte blir standardiserat. Förvaltningen har förhoppningen att EU-standardisering kan underlätta detta men har ännu inte sett hur/när standarder implementeras.

Stadsledningskontorets kommentarer

Stadsledningskontoret delar den bedömning som trafiknämnden gjort som innebär att

Västtrafiks val av upphandlingsmodell, där leverantören fritt väljer infrastruktursystem för elladdning, innebär att de förvaltningar och bolag i staden som ska bidra till att den elektrifierade kollektivtrafiken förverkligas, får en begränsad rådighet i frågan. I det uppdrag som trafiknämnden fått i kommunfullmäktiges budget för 2020 att, tillsammans med berörda nämnder och styrelser, arbeta för att elektrifieringen av kollektivtrafiken ska öka, bör frågan om rådighet för stadens bolag och förvaltningar beaktas i samband med val av infrastruktursystem för elladdning. Det är även viktigt med en fortsatt god dialog mellan trafiknämnden och Västtrafik så invånarnas behov kollektivtrafik kan tillgodoses.

Stadsledningskontoret konstaterar vidare att det finns flera närliggande uppdrag där bl a BRG i budget 2020 fått i uppdrag att samordna stadens samlade insatser för omställning till ett elektrifierat transportsystem

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige att förklarar uppdraget fullgjort.

6 Inventering av cykelparkeringar i anslutning till stadens verksamheter

Trafiknämnden fick i kommunfullmäktiges budget 2019 uppdrag att genomföra en inventering av cykelparkeringar i anslutning till stadens verksamheter.

2017-05-18 fick alla kommunala nämnder och förvaltningar i uppdrag av kommunfullmäktige att inventera behovet och ta fram en plan för utbyggnad av säkra cykelparkeringar utifrån trafikkontorets vägledning (§ 20 Dnr 1242/16) (KF 2017-05-18 § 20 Motion av Axel Josefson (M) och Hampus Magnusson (M) om en inventering och plan för utbyggnaden av säkra cykelparkeringar.). De inventeringar som gjorts inom detta uppdrag ligger till grund för svaret på kommunfullmäktiges uppdrag till trafiknämnden att inventera cykelparkeringar i anslutning till stadens verksamheter.

Underlag till uppdraget har hämtats från de inventeringar som de mest berörda kommunala bolagen och förvaltningarna gjort, dessa är Förvaltnings AB Framtiden, HIGAB, lokalförvaltningen, park- och naturförvaltningen och trafikkontoret.

Inventeringarna visar att det finns stora brister både vad gäller antal och kvalitet på cykelparkeringar vid stadens verksamheter som har inventerats av lokalförvaltningen samt vid de fastigheter som de kommunala bostadsbolagen (Förvaltnings AB Framtiden) ansvarar för. Behovet av bra, säkra och ofta väderskyddade cykelparkeringar har också ökat med det ökande antalet elcyklar och specialcyklar såsom lastcyklar. Higab har utifrån genomförda inventeringar kommit fram till att det i dagsläget finns tillräckligt med platser för cykelparkering men att kvaliteten i flera fall behöver förbättras. Park- och naturförvaltningen har inte gjort någon inventering av cykelparkering då de ser att behovet av cykelparkeringar inom deras ansvarsområde redan hanteras.

Vad gäller lokalförvaltningens inventering av cykelparkering så visar den att det är en stor variation mellan förvaltningarna där SDF Angered har lägst andel fastigheter med cykelparkeringar och SDF Örgryte Härlanda har högst andel. Detta kan sättas i relation med färdmedelandelarna för cykel som också visar att cykelandelen är relativt hög i Örgryte Härlanda och relativt låg i Angered. Störst skillnad mellan stadsdelarna var tillgången till cykelparkering vid grund- och gymnasieskolor. Anledningarna till skillnaderna i cyklande mellan stadsdelarna är många men tillgången till cykelparkering vid verksamheter (och även bostäder) bör, enligt trafikkontorets utredning, ha en jämnare fördelning mellan stadsdelsförvaltningarna eftersom det utgör en pusselbit för att möjliggöra cyklande. För att öka cyklandet i stadsdelar med låg cykelandel behövs mer än cykelställ. Det kan även handla om tillgången till en cykel, cykelkunnighet, synen på cykling med mera.

Både Förvaltnings AB Framtiden och lokalförvaltningen bedömer att det inte är realistisk att bygga ut cykelparkering till den nivå som gäller vid nybyggnation (*Riktlinjer för mobilitet och parkering i Göteborg 2018*). Kostnaderna för att bygga ut all cykelparkering i befintligt bestånd till nyproduktionens parkeringstal för cykel uppskattas till över 1,2 miljarder kronor för Förvaltnings AB Framtiden och för lokalförvaltningen är motsvarande siffra i storleksordningen 475 miljoner.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige att förklarar uppdraget fullgjort.

7 Utredning om Sverigefinskt kultur-och informationscenter

Nämnden för konsument- och medborgarservice har fått i uppdrag av kommunfullmäktige (2019-05-23 § 11, diarienummer 0310/19) att utreda frågan om ett Sverigefinskt kultur- och informationscenter. Utredningen har skett i nära dialog med Göteborgs Stads sverigefinska råd och innehåller målgruppsbeskrivning, tillvägagångssätt, samlade behov samt förslag och tillhörande kostnadsberäkning. Den fullständiga utredningen finns anmäld som handling till samma kommunstyrelsesammanträde som denna rapport.

Utredningen visar på ett behov av en fysisk mötesplats. Önskemålet är att den ska vara tillgänglig och öppen för alla sverigefinnar i Göteborg och i synnerhet för föreningar som inte förfogar över egna lokaler. Framförallt är det den sociala aspekten av att ha en permanent mötesplats som lyfts fram i intervjuer och workshop. Ett sverigefinskt kultur- och informationscenter innebär en naturlig träffpunkt att höra och tala finska, samt att utöva och överföra finska sedvänjor mellan generationerna. En generationsöverskridande mötesplats kan ge goda möjligheter till kultur- och informationsutbyte oavsett förutsättningar. Mötesplatsen bör även erbjuda lättillgänglig service och samhällsinformation om kommunala frågor.

Stadsledningskontoret föreslår att uppdraget förklaras fullgjort.

8 Rapportering om genomförda åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

I samband med kommunstyrelsens beslut 2019-05-29 § 451 om godkännande för igångsättningsbeslut att ta fram förslag till Göteborgs Stads åtgärdsplan för god vattenstatus, beslutade kommunstyrelsen även att stadsledningskontoret ska säkerställa att den årliga uppföljningen av vattendirektivet delges kommunstyrelsen. Utifrån sitt ansvar i reglementet ansvarar miljö- och klimatnämnden för rapportering om genomförda åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram till Länsstyrelsen.

Här följer en sammanfattning av stadens svar genom miljöförvaltningen.

Tillsyn enligt miljöbalken
I enkäten redovisas antalet av olika typer av tillsynsobjekt (enligt miljöbalken) som finns i kommunen som har koppling till påverkan på vatten, till exempel djurhållning, avloppsreningsanläggningar, avloppsreningsnät och små avloppsanläggningar. Vid tillsyn av till exempel jordbruksverksamhet, avloppsledningsnät och enskilda avlopp tas hänsyn till miljökvalitetsnormer för vatten. Tillsynen har inneburit bland annat föreläggande om att minska bräddning och krav på åtgärder för att begränsa utsläpp av kväve och fosfor från enskilda avlopp. Under året deltog miljöförvaltningen i det nationella tillsynsprojektet ”Tillsyn i fält” som bland annat avsåg frågor kring skyddszon för spridning av växtskyddsmedel och gödselfri zon. I projektet informerades om att det finns bidrag att söka för åtgärder som leder till minskat näringsläckage. Vidare rapporteras att det utförs ett arbete med att identifiera verksamheter och områden som bidrar till att miljökvalitetsnormen inte följs och att tillsyn utförts på räddningstjänsten avseende krav på hantering av brandskum. Miljökvalitetsnormerna för vatten är en av prioriteringsgrunderna i den egeninitierade tillsynen i miljöförvaltningens tillsynsplan.

Vattentäkter
Rapporteringen innehåller information om hur många aktiva vattentäkter som kommunen har huvudmannaskap för vilket är tre varav samtliga har beslutade vattenskyddsområden. Kommunen har två reservvattentäkter varav ett har vattenskyddsområde, arbete med att ta fram skydd för det som saknar pågår. I regional vattenförsörjningsplan finns det även utpekade framtida vattentäkter.

Planarbete
Nuvarande översiktsplan från 2009 behandlar inte miljökvalitetsnormerna för vatten specifikt, däremot kommer den nya ta hänsyn till normerna och åtgärdsbehov som finns i VISS (vatteninformationssystem Sverige) för de vattenförekomster som berörs av översiktsplanen. Åtgärdsnivåer och de åtgärder som krävs för att nå normerna ur ett urbant perspektiv upplevs mycket svåra att klara. En riktlinje för hantering av miljökvalitetsnormer för vatten i planeringen håller på att tas fram där bland annat kantzonsfrågan samt markanspråk för dagvattenhantering kan komma att ingå. Insatser som görs idag är att dagvatten och skyfallsutredningar, med förslag till åtgärder för att följa/nå miljökvalitetsnormer för vatten, tas fram i varje ny detaljplan.

Stadens påverkan på dagvatten
En rapport med åtgärdsförslag för dagvatten avseende stadens påverkan på recipient och åtgärder för miljökvalitetsnormerna för vatten har tagits fram där en investeringsplan ingår. Investeringar och effekt jämförs mellan till exempel åtgärder för bräddning och tillskottsvatten, uppströms- och nedströms fördröjnings- och reningslösningar.
Ovan är ett utdrag av miljöförvaltningens rapportering som finns i sin helhet inkommen till stadsledningskontoret dnr: 1399/19.

9 Älvstaden – uppföljning av Färdplan Älvstaden version 2019.

I tidigare beslut om Vision Älvstaden, samt förnyat beslut 2017-09-20§ 665, dnr 1658/15 togs även beslut om att uppföljningen av Älvstaden ska göras årligen utifrån tidigare antagen färdplan.

Av de planerade behov av beslut som presenterades i Färdplan Älvstaden version 2019 har cirka hälften av besluten fattats i enlighet med angiven tidplan. Västlänken station Centralen, detaljplan 1 i Backaplan, detaljplan överdäckning av Götaleden, investeringsbeslut Frihamnen, Skeppsbron samt förnyat investeringsbeslut för Masthuggskajen som var planerade för beslut 2019 har inte fattats.

Anledningen till att besluten skjutits fram tid är både av generell och projektspecifik karaktär. Generella utmaningar som projekten står inför är bland annat komplexiteten i projekten som gör att processerna drar ut på tiden samt att det är brist på kompetenser och personella resurser som kan hantera utmaningarna i projekten. Dessutom finns beroenden mellan projekten inom stadsutvecklingen i staden, där projekten möjliggör varandra och påverkar varandras framdrift. Projektspecifika utmaningar är exempelvis luft-, buller-, klimat- och markförhållanden.

Under 2019 har samverkansorganisationen för Älvstaden stärkts genom implementering av projektorganisation som möjliggör styrning och aktiv samordning på strategisk nivå. Stadsledningskontoret ser ett löpande behov i att följa upp och utveckla samverkansorganisationen för att organisationen ska kunna möta de målkonflikter och behov av samordning som Älvstaden behöver. Samtidigt fortgår arbetet med att införa en gemensam projektmetodik samt kalibrera stadens processer inom stadsutveckling för effektiv framdrift.

Under 2019 har stadsledningskontoret tydliggjort den ekonomiska styrningen och de ekonomiska förutsättningarna inom Älvstaden. I samband med beslut om färdplan version 2019 beslutade kommunfullmäktige om en ekonomisk inriktning för Älvstaden. Stadsledningskontoret har stöttat förvaltningar och bolag i implementeringen samt utvecklat tillämpningsanvisningar för inriktnings- respektive genomförandebeslut för exploateringsverksamheten i syfte att öka den ekonomiska styrningen av betydande projekt samt åtgärda tidigare definierat beslutsunderskott i kommunfullmäktige. Under året har stadsledningskontoret tillsammans med samverkansorganisationen för Älvstaden identifierat ett behov av att redovisa ekonomin i Älvstaden skedesvis (i tidig planering, planprogram och detaljplanering och genomförande). Det för att möjliggöra övergripande riktningsförändringar, fokus eller prioritering, exempelvis i förhållande till övrig stadsplanering i staden, och därmed bidra till ökad ledning och styrning.

Stadsledningskontoret bedömer att Älvstadens organisation, processer och arbetssätt löpande behöver anpassas och utvecklas tillsammans med berörda förvaltningar och bolag.

10 Inventering av Göteborgs Stads medlemskap i internationella organisationer

En stor del av stadens internationella arbete bedrivs inom ramen för formaliserade samverkansformer. Dessa omfattar stadens deltagande i internationella organisationer, kontakterna med partnerstäder och vänorter, EU- och övriga internationella projekt samt hanteringen av internationella besök. I rapporten presenteras stadens medlemskap i internationella organisationer och nätverk. Uppgifter som presenteras baseras till stor del på en inventering som stadsledningskontoret genomförde under perioden december 2019 – januari 2020 och avsåg deltagande i branschspecifika internationella organisationer. Enkätsvaren kompletterades med uppföljande individuella kontakter med ansvariga tjänstepersoner för att kvalitetssäkra resultatet samt med underlag gällande de stadsövergripande medlemskapen. Den fullständiga rapporter *Inventering av Göteborgs Stads medlemskap i internationella organisationer (dnr 0726/20)* finns anmäld som handling till samma kommunstyrelsesammanträde som denna rapport, 20 maj.

17 av stadens nämnder och styrelser har sammanlagt 71 medlemskap i organisationer till en total kostnad av 1 659 903 kr i form av årsavgifter för medlemskap. Majoriteten av medlemskapen är branschspecifika, riktar sig främst till näringslivsutveckling samt ingicks till stor del under 2010-talet. Stadens deltagande i dessa organisationer syftar primärt till kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte i ett globalt perspektiv. Jämförelsen med uppgifter från senast genomförd kartläggning visar en ökning av antal medlemskap men relativt oförändrade årsavgiftskostnader. Parallellt, indikerar resultatet att medlemskapen är i linje med kommunfullmäktiges inriktning för en förstärkning av stadens internationella position inom en rad olika områden samt med målen i stadens styrande dokument för internationellt arbete.

11 EU-arbete 2019 - årsrapport

År 2019 präglades av EU-valet och EU:s nya långtidsbudget. Centrala begrepp för stadens omvärldsbevakning var ”den europeiska sociala pelaren” och ”den gröna given”. Stadens fortsatte vara aktivt engagerad i princip alla Eurocities forum[1]. Stadens långsiktiga satsningar på lokalt näringsliv fick under året utmärkelser av EU-kommissionen och europeiska regionkommittén. Även stadens arbete med unga och våldsbejakande extremism väckte särskilt intresse. Som del av EU-handslaget, som är en överenskommelse med regeringen om att bidra till ökad EU-kompetens, arrangerade staden tillsammans med regionen och kommunalförbundet för första gången Västsvenska EU-konferensen.

EU-finansieringen till staden under 2019 uppgick till cirka 34 miljoner kronor. Det var en fortsatt minskning under EU:s innevarande långtidsbudget 2014–2020 och jämfört med föregående långtidsbudget 2007–2013. Strukturfonderna bidrog oförändrat med cirka 70 procent av beloppet och till främst välfärd. Årsrapporten Dnr 0444/20 var anmälningsärende på KS-sammanträde den 15 april.

Inför år 2020 drar stadsledningskontoret följande konkreta slutsatser.

- EU-kompetensen kommer att fortsätta säkerställas
- Omvärldsbevakning kommer ses över och kommunledningens styrprocesser bör uppmärksamma strukturella aspekter på stadens EU-finansiering

[1] Eurocities forum: Kultur, Ekonomisk utveckling, Miljö, Kunskaps samhälle, Mobilitet, Social omsorg, Samarbete och så kallad Urban Governance